

Çağdaş Türkiye'nin
Gelecek Güvencesi

06 Ekim 2017

ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEĞİ GENEL MERKEZİ VE TÜM ŞUBELERİNDEN

KAMUOYUNA

ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEĞİ GENEL MERKEZİ'NDEN

**Beş yaşında tesettüre giren, 15 yaşında evlendirilen kadınlarımızı
Medeni Kanun'un güvencesinden yoksun bırakanları,
tarih affetmeyecektir!**

Müftülüklere evlendirme memurluğu yetkisi verilmesine ilişkin yasa tasarısı TBMM gündemine geldi. Siyasal iktidar bu yetkinin yalnız şekil açısından verildiğini; evlenme, sivil memurlarca hangi şartlara bağlı olarak yapılıyorsa dini makamlarca da öyle yapılacağını savunuyor. Ama hangi ihtiyacın böyle bir değişikliğe neden olduğunu açıklamıyor.

Kadınlarımızın bu değişikliğe karşı çıkmalarının hukuki nedenleri var:

1. Evlenmenin dini makamlarca yapılması evlenmeye hukuki niteliği itibarıyla dini bir hüviyet vermek demektir. Oysa uygarlığa açılan kapı olarak kabul edilen Medeni Kanun, evlenme akdini dini değil sivil bir sözleşme olarak kabul etmiştir. Yasa, evlenmenin şekil ve esasa ait şartlarını ve doğuracağı hukuki sonuçları (boşanma, velayet, nafaka, miras vb.) değişmez din kurallarından ayırarak toplumun ihtiyaçlarına göre değişebilen bir esasa bağlamıştır; bu, kadın erkek eşitliği esasıdır.

Medeni Kanun, Türkiye'de Kadın Hakları Devriminin en önemli halkasıdır. 1926'dan beri toplum yaşamına giren yüz akımız, vazgeçemeyeceğimiz bir yasadır. Evlenme akdine dini bir nitelik tanıyarak müftülüklere böyle bir yetkinin verilmesi, zamanla evlenmenin sonuçlarına, boşanmaya da aynı niteliği tanımanın yolunu açacaktır. Laik bir ülkede din adamlarına böyle bir yetki verilemez.

2. Dini esaslara göre görev yapma bilgi ve kültürüyle yetişen din adamlarının evlenmenin şartlarına ilişkin laik kuralları benimseyerek hatasız uygulamaları oldukça güçtür, sorunlar yaratabilir. Örneğin bir imamın, evlenme yaşı tartışmalı olan bir kız çocuğunu evlendirmesi ya da aslında evli birine ikinci evlilik yaptırması, yanlışlıkla bile olsa ciddi toplumsal ve bireysel sorunlar doğuracaktır. Bu nedenle Anayasa'nın 174/4. Maddesi, dini olmayan resmi makamlar önünde evlenme mecburiyetini düzenleyen Medeni Kanun hükmünü "İnkılap Kanunu" olarak nitelemiş ve Anayasa değerinde kabul etmiştir.
3. Din adamlarına verilen evlendirme yetkisi dini nikâh ve laik nikâh ayrımını yaratacaktır, bu nedenle de kabul edilemez.
4. Türkiye'de Cumhuriyetle kurulmuş olan hukuk birliği, bu yasa ile büyük bir yara alacak, her dini inanç sahibinin kendi dini inancına göre evlenmesi yolunu açacaktır.

Sonuç olarak müftülüklere evlendirme yetkisi veren yasa tasarısı, açıkladığım nedenlerle, Atatürk'ün laik hukuk devriminin en önemli yasası olan Türk Medeni Kanunu'na ve kadın haklarına aykırı olduğu gibi Medeni Kanun'u yasal olarak koruyan Anayasa'ya da aykırıdır.

Prof. Dr. Aysel Çelikel
Genel Başkan